Názory a postoje 14-18 letých k omezování rychlosti

Publikováno: 7. 3. 2007

Omezování rychlosti je mladistvými akceptováno jen podmínečně. Jako negativní vzory byly touto skupinou uváděni rodiče a jiní řidiči.

Nedostatečná ochota přijetí rychlostních omezení u mladistvých

- V rámci průzkumu prováděného švýcarskými fondy pro prevenci nehod byli 14-18 letí mladiství dotazováni na jejich mínění a počínání ve vztahu k omezením rychlosti. Tato věková skupina dosud nemá řidičské oprávnění pro řízení automobilu, ale účastní se na silničním provozu svými mopedy a malými motocykly. V této věkové skupině se objevily obzvláště vyhraněné postoje a mínění.
- Fyzikální poznatky a zkušenosti z jízdy, z řízení automobilu a ani cit i smysl pro dopravu nejsou ještě u těchto mladistvých výrazněji vyhraněny.
- Dotazovaní mladiství akceptovali omezování rychlosti jen ve výjimečných případech. Považovali své počínání za relativně bezpečné a měli v úmyslu, po získání řidičského oprávnění, nerespektovat rychlostní omezení.

Negativní vzory ze sociálního okolí mladistvých

Skutečností je, že zejména v ČR valná část populace nabyla přesvědčení a o tom, že nerespektování zákona se může vyplácet. Dá se říci, že legislativa je v naší zemi „impotentní“ a často upřednostňuje právo jednotlivce na úkor práv ostatních. V našem případě tedy práva na získání a držení řidičského oprávnění i v případech, že tento jedinec ohrožuje práva a životy ostatních lidí (například řidič alkoholik nebo toxikoman, člověk s duševními anomáliemi – například agresivní psychopat atp.). Vymahatelnost práva je také velmi malá. Dopravní policie navíc kontroluje dodržování pravidel silničního provozu jen zřídka a někdy je ani sama nedodržuje (například používání mobilních telefonů řidiči). Výsledek toho všeho bychom mohli nazvat spíše anarchií než řádem a systematickým vytvářením podmínek pro bezpečnost silničního provozu. To vše vnímají již děti, které ve svém okolí vidí jako zcela normální a samozřejmé nerespektování zákonů a tedy také dopravních předpisů a v rámci nich i nedodržování maximálních povolených rychlostí. Dospělí a rodiče, kteří byli mladistvými v oblasti bezpečnosti silničního provozu označeni jako (negativní) vzory, byli jimi často předkládáni jako argument pro překračování rychlosti.

Policejní kontroly jako podpora pro dodržování dopravních předpisů

- Přítomnost policie byla pro většinu mladistvých důvodem pro to, aby jednali v souladu s předpisy.
- Dotazování mladistvých prokazuje, že u nich při myšlení a rozhodování se pro momentální rychlost hraje mnohem menší roli obava z možné nehody. Spíše jsou ovlivňováni myšlenkou, že jim může být změřeno překročení maximální povolené rychlosti a z toho vyvozeny důsledky. Mohou se také smířit s tím, že na určitých místech je sledování rychlosti dopravní policií snad i nutné.

Pohlaví a vzdělání hrají roli

- Mladiství ženského pohlaví byli zřetelně spíše ochotni respektovat rychlostní omezení.
- U studentů bylo akceptování rychlostních omezení výrazně vyšší než u mladistvých, kteří byli výdělečně činní.

CDV CENTRUM DOPRAVNÍHO VÝZKUMU © *Observatoř bezpečnosti silničního provozu, www.czrso.cz*